
**Extracts Ordinaziun davart la planisaziun dal territori per
il chantun Grischun (OPTGR)**

dals 24-05-2005 (versiun dals 01-04-2019)

---

1. En general		5
1.1. Autoritads		5
Art. 1	Departament cumpetent, post spezialisà	5
1.2. Mediazium extragiudiziala		5
Art. 2	Procedura	5
1.3. Basa		5
Art. 3	Basa	5
1.4. Datas digitalas		5
Art. 4	Realisaziun, administraziun, suveranità da las datas, archiv	5
4. Planisaziun locala		6
4.1. Procedura per l'urden fundamental		6
Art. 12	Procedura d'examinaziun preliminar	6
Art. 13	Exposiziun da cooperaziun	6
Art. 14	Procedura d'approvaziun	7
Art. 15	Decisiun d'approvaziun	7
4.2. Procedura per il plan da quartier		8
Art. 16	Introducziun	8
Art. 17	Elavuraziun dal plan da quartier	8
Art. 18	Exposiziun publica, protesta	8
Art. 19	Relasch, entrada en vigur	9
Art. 20	Repartiziun dals custs	9
Art. 21	Aboliziun u midada da plans da quartier	10
4.3. Procedura da contribuziun		10
Art. 22	Introducziun 1. exposiziun publica	10
Art. 23	2. protesta, conclus	10
Art. 24	Repartiziun dals custs 1. elavuraziun	11
Art. 25	2. exposiziun publica, protesta, relasch	11
Art. 26	Scadenza, incasso, prorogaziun	11
Art. 27	Midada da las relaziuns	12
4.4. Procedura per regruppaments dal terren e per rectificaziuns da cunfins		12
Art. 28	Princip	12
Art. 29	Introducziun 1. exposiziun publica	12
Art. 30	2. protesta, conclus	13
Art. 31	Inventarisaziun ed exposiziun dal possess vegl	13
Art. 32	Repartiziun nova 1. elavuraziun, exposiziun publica	13
Art. 33	2. protesta, decisiun	14

Art. 33a *	Fusiun	14
Art. 34	Entrada en vigur, execuziun tras il register funsil	14
Art. 35	Repartiziun dals custs	14
4.5. Disposiziuns executivas tar la legislaziun federala davart las abitaziuns secundaras *		15
Art. 35a *	Edifizis characteristics per il lieu entaifer las zonas da construcziun 1. princip	15
Art. 35b *	2. excepziun	15
Art. 35c *	Edifizis protegids entaifer las zonas da construcziun	15
Art. 35d *	Prescripziuns cuminaivlas	15
4.6. Mobilisaziun da terren da construcziun *		16
Art. 35f *	Dretg da cumpra da la vischnanca	16
Art. 35g *	Mesiras da planisaziun da durada limitada	16
4.7. Cumpensaziun d'avantatgs e da dischavantatgs da planisaziun *		16
Art. 35h *	Reducziun da la taxa da plivalur, coordinaziun	16
Art. 35i *	Soluziuns contractualas	17
Art. 35j *	Chareschia	17
Art. 35k *	Procedura per la taxa da plivalur 1. orientaziun, calculaziun, comunicaziun	17
Art. 35l *	2. termin da pajament	17
Art. 35m *	3. retratga	17
Art. 35n *	4. finanziaziun speziala per la cumpensaziun da la plivalur	18
5. Prescripziuns chantunals da construcziun		18
5.1. Noziuns e modas da mesirar		18
Art. 36 *	Realisaziun da la CIAC	18
Art. 37 *	Cifras d'utilisaziun	18
Art. 37a *	Cifra d'explotaziun (CE)	19
5.2. Spazi d'abitar agricul		19
Art. 38	Spazi d'abitar permanent	19
Art. 39	Spazi d'abitar temporar	20
6. Dretg da construcziun formal		20
6.1. Projects da construcziun che na basegnan betg ina permissiun da construcziun		20
Art. 40	Projects da construcziun che na basegnan betg ina permissiun	20
Art. 40a *	Obligaziun d'annunzia	22
Art. 40b *	Implants solars sin tetgs	22

6.2. Procedura per la permissiun da construcziun	23	
6.2.1. Procedura ordinaria per la permissiun da construcziun	23	
Art. 41	Giudicament provisoric	23
Art. 42	Dumonda da construcziun, dumonda EOZ	23
Art. 43	Profilaziun	24
Art. 44	Examinaziun provisorica	24
Art. 45	Exposiziun publica, protesta	24
Art. 46	Decisiun da construcziun	25
Art. 47	Decisiun EOZ 1. trametter	25
Art. 48	2. posiziun, rectificaziun, uffizi da cumpromiss	25
Art. 49	3. decisiun, comunicaziun	26
Art. 49a *	4. renunzia a la motivaziun da la decisiun	26
6.2.2. Procedura simplifitgada per la permissiun da construcziun *	26	
Art. 50	Procedura simplifitgada per la permissiun da construcziun	
	1. cas d'applicaziun *	26
Art. 51	2. procedura	27
6.3. Coordinaziun	27	
6.3.1. Coordinaziun da las proceduras	27	
Art. 52	Dumondas per permissiuns supplementaras che basegnan ina coordinaziun	27
Art. 53	2. inoltraziun, examinaziun provisorica	27
Art. 54	3. exposiziun publica, protesta	28
6.3.2. Coordinaziun da las decisiuns	28	
Art. 55	Projects da construcziun entaifer las zonas da construcziun	
		28
Art. 56	Projects da construcziun ordaifer las zonas da construcziun	
	1. trametter, procurar per permissiuns supplementaras	29
Art. 57	2. rectificaziun, uffizi da cumpromiss	29
Art. 58	3. comunicaziun coordinada da las decisiuns	29
Art. 59	4. decisiun generala	30
6.4. Controllas da la construcziun	30	
Art. 60	Controlla da la realisaziun da la construcziun, collaudaziun	
		30
Art. 61	Stadis cuntrararis al dretg da construcziun	31
7. Protecziun giuridica *	31	
Art. 61a *	Dretg da far recurs da las organisaziuns da l'ambient	31

1. En general

1.1. AUTORITADS

Art. 1 Departament competent, post spezialisà

¹ Il departament competent per il sector da la planisaziun dal territori è il departament d'economia publica e fatgs socials (departament). El surveglia l'execuziun da la legislaziun federala davart las abitaziuns secundaras. *

² Il post spezialisà per dumondas da planisaziun è l'uffizi per il svilup dal territori (post spezialisà).

1.2. MEDIAZIUN EXTRAGIUDIZIALA

Art. 2 Procedura

¹ Sch'ina procedura pendenta vegn sistida a favur d'ina mediaziun extragiudiziala, fixescha l'autorità da protesta u da meds legals in termin per las partidas per sa convegnir ad ina mediatura u ad in mediatu extragiudizial. Sch'ina na dat nagina convegna, renviescha l'autorità las partidas ad ina persuna adattada.

² Sin dumonda da la mediatura u dal mediatu extragiudizial vegn la procedura reprimida. Ina partida po pretender da reprimir la procedura pir, suenter ch'ella è entrada seriusamain en la mediaziun extragiudiziala durant almain ina sesida.

1.3. BASA

Art. 3 Basa

¹ Sco infurmaziuns da basa valan cunzunt models directivs, inventaris, analisas, retschertgas, studis, concepts, resultats da l'observaziun dal territori e plans sectorials cun caracter da basa.

² Il post spezialisà coordinescha la collavuraziun en connex cun l'acquisiziun, cun la coordinaziun e cun il barat d'infurmaziuns da basa.

1.4. DATAS DIGITALAS

Art. 4 Realisaziun, administraziun, suveranità da las datas, archiv

¹ Il post spezialisà fixescha las pretensiuns per la realisaziun e per l'administraziun digitala da las infurmaziuns da basa e dals meds da planisaziun. El procura che la qualità da las datas saja garantida.

² La suveranità da las datas è chausa da las purtadras e dal purtader da la planisaziun. Quellas e quel èn responsabels per la correctadad da las datas.

³ Las datas actualas da la planisaziun dal territori per las basas e per ils meds da planisaziun dal chantun, da las regiuns e da las vischnancas vegnan archivadas tar il post spezialisà. *

⁴ Il post spezialisà promova il diever da l'elavuraziun electronica da datas en las proceduras.

...*Art. 5-11*

4. Planisaziun locala

4.1. PROCEDURA PER L'URDEN FUNDAMENTAL

Art. 12   Procedura d'examinaziun preliminar

¹ Las vischnancas suttamettan sbozs per plans e per prescripziuns che ston vegnir approvads, ensemen cun il rapport da planisaziun, cun in eventual RCE e cun documents per eventualas dumondas da permissiuns supplementaras, ch'èn la premissa per l'approvaziun da la planisaziun d'utilisaziun, al post spezialisà per laschar far l'examinaziun preliminar.

² Sch'i basegna permissiuns supplementaras per l'approvaziun d'in project, s'exprima il post spezialisà en il rapport da l'examinaziun preliminar sin basa da las posiziuns da las autoritads spezialisadas cumpetentas, sche las permissiuns supplementaras pon vegnir empermessas.

³ En cas da revisiuns parzialas che na basegan betg ina consultaziun entaifer l'administraziun terminescha il post spezialisà la procedura d'examinaziun preliminar entaifer dus mais, en cas d'ulteriuras revisiuns parzialas sco er en cas da revisiuns totalas entaifer sis mais.

Art. 13   Exposiziun da cooperaziun

¹ Suenten la finiziun da la procedura d'examinaziun preliminar expona la suprastanza communal publicamain il sboz per las novas prescripziuns e per ils novs plans ensemen cun il rapport da planisaziun, cun in eventual RCE e cun eventualas dumondas da permissiuns supplementaras durant 30 dis en la vischnanca e communitgescha l'exposiziun en l'organ da publicaziun uffizial da la vischnanca ed en il fegl uffizial dal chantun.

² Durant l'exposiziun publica po mintgina e mintgin far propostas ed objecziuns tar la suprastanza communal. Quella examinescha las inoltraziuns e prenda posiziun visavi las personas participadas. Il resultat da la procedura da cooperaziun vegn resumà per mauns da l'organ da decisiun.

³ Sch'in project vegn midà suenter l'exposiziun da cooperaziun e sch'i na dat betg ina segunda exposiziun, communitgescha la suprastanza communal las midadas en la publicaziun dal conclus davart il relasch u davart la midada da l'orden fundamental e communitgescha quellas ultra da quai en scrit a las personas ch'èn directamain pertutgadas.

Art. 14   Procedura d'approvaziun

¹ Cun proponer l'approvaziun inoltescha la suprastanza communal al post spezialisà las novas prescripziuns ed ils novs plans ch'èn vegnids concludids da l'organ communal cumpetent sco er tut ils documents e tut las dumondas da permissiuns supplementaras.

² Cun fixar in termin da liquidaziun procura il post spezialisà per las posiziuns respectivamain per las decisiuns necessarias davart permissiuns supplementaras e davart protestas tar ils posts pertutgads respectivamain tar las autoritads spezialisadas. El coordinescha inspeziuns ocularas.

Art. 15   Decisiun d'approvaziun

¹ Suenter che tut ils documents en avant maun elavura il post spezialisà la decisiun d'approvaziun.

² Permissiuns supplementaras ch'èn vegnidas concedidas d'organs spezialisads vegnan per regla communitgadas a medem temp sco la decisiun d'approvaziun. En enclegientscha cun las partidas po vegnir renunzià da far la comunicaziun a medem temp.

³ L'autorità d'approvaziun relascha ina decisiun generala, sche:

1. il post spezialisà ed ils organs spezialisads pertutgads èn sa cunvegnyids a quai en il cas concret;
2. il departament ed ils organs spezialisads han concludì quai en general per tschertas permissiuns supplementaras;
3. igl èn avant maun posiziuns d'organisaziuns da l'ambient cun dretg da far recurs u recurs da planisaziun respectivamain protestas cunter dumondas da permissiun supplementaras; u
4. igl existan differenzas tranter organs spezialisads e l'autorità d'approvaziun davart la concessiun da permissiuns supplementaras.

4.2. PROCEDURA PER IL PLAN DA QUARTIER

Art. 16   **Introducziun**

¹ En l'organ da publicaziun da la vischnanca communitgescha la suprastanza communal l'intenziun d'introducìr ina planisaziun da quartier inditgond la finamira da planisar e da realisar in eventual regruppament dal terren u in'eventuala rectificaziun dals cunfins. A medem temp expone ella publicamain il plan cun las cunfinaziuns previsas dal territori da planisaziun durant 30 dis en la vischnanca. Persunas pertutgadas ston vegnir infurmadas en scrit avant l'exposiziun. *

² Durant l'exposiziun publica po vegnir protestà tar la suprastanza communal cunter l'introducziun prevista da la procedura e cunter la cunfinaziun dal territori da planisaziun. Per la legitimaziun da far protesta valan las medemas premissas sco per il recurs da planisaziun tar la regenza. Protestas cunter la procedura sco tala e cunter il territori da planisaziun na pon betg pli vegnir fatgas en l'ulteriura procedura.

³ L'exposiziun publica sto vegnir repetida, sch'il territori da planisaziun prevesì vegn midà pervia da protestas. Sche las midadas pertutgan mo singulas persunas participadas, sto vegnir dada a quellas la pussaivladad da far protesta entaifer 30 dis empè d'exponer anc ina giada ils plans. *

⁴ Suentar la finiziun da la procedura d'exposiziun relascha la suprastanza communal il conclus d'introducziun, communitgescha quel a las persunas participadas sco er ad eventualas protestadras ed eventuals protestaders e renda enconuschent el al post spezialisà. *

Art. 17   **Elavuraziun dal plan da quartier**

¹ Suentar ch'il conclus d'introducziun è entrà en vigur legala, lascha la suprastanza communal elavurar il plan da quartier tras expertas e tras experts. Las persunas participadas survegnan la pussaivladad da cooperar.

² La suprastanza communal fixescha las pretensiuns a la concepziun dals singuls elements dal plan da quartier e procura ch'ils interess publics vegnian resguardads tar la planisaziun. Ella sutmetta sbozs per plans da quartier avant l'exposiziun publica a l'uffizi dal register funsil per l'examinaziun formala.

Art. 18   **Exposiziun publica, protesta**

¹ La suprastanza communal expone publicamain il sboz per il plan da quartier durant 30 dis en la vischnanca. Sche la planisaziun basegna in'examinaziun ecologica (EE), vegn exponì a medem temp er il RCE. *

² L'exposiziun dal plan da quartier vegn publicada uffizialmain en l'organ da publicaziun uffizial da la vischnanca. En cas da proceduras cun ina EE sto l'exposiziun publica vegnir publicada a medem temp er en il fegl uffizial dal chantun. Las persunas pertutgadas vegnan infurmadas en scrit avant l'exposiziun dal plan da quartier.

³ Durant l'exposiziun publica po vegnir protestà tar la suprastanza communal en scrit e cun motivaziun. Per la legitimaziun da far protesta valan las medemas premissas sco per il recurs da planisaziun tar la regenza.

⁴ L'exposiziun publica sto vegnir repetida, sch'il plan da quartier vegn midà pervia da protestas. Sche las midadas pertutgan mo singulas persunas participadas, sto vegnir dada a quellas la pussaivladad da far protesta entaifer 30 dis empè d'exponer anc ina giada ils plans. *

Art. 19 Relasch, entrada en vigor

¹ Suentar la finiziun da la procedura d'exposiziun relascha la suprastanza communal u, sch'il dretg communal determinescha quai, il cussegl communal il plan da quartier. Davart eventualas protestas decida a medem temp l'autorità ch'è cumpetenta per il relasch.

² Il relasch sto vegnir communitgà en scrit a las persunas participadas sco er ad eventualas protestadras ed eventuals protestaders e rendì enconuschent al post spezialisà. En cas da planisaziuns da quartier cun ina EE sto vegnir publitgà il conclus er en il fegl uffizial dal chantun. *

³ Ils plans da quartier entran en vigor legala suenter ch'il termin da recurs è scadi senza ch'i saja vegnì fatg protesta u suenter che proceduras da meds legals èn finidas definitivamain. Suentar l'entrada en vigor legala lascha la suprastanza communal remartgar il plan da quartier en il register funsil. *

Art. 20 Repartiziun dals custs

¹ Suentar la finiziun da la planisaziun da quartier fixescha la suprastanza communal en ina repartiziun dals custs las parts dals custs da planisaziun che las persunas ch'èn participadas al plan da quartier ston surpigliar sin basa da las expensas effectivas e da la clav da repartiziun lianta tenor il plan da quartier.

² Las parts dals custs da l'avertura e da l'equipament che las persunas ch'èn participadas al plan da quartier ston surpigliar vegnan fixadas da la suprastanza communal en medema moda en ina singula u – succesivamain – en pliras repartiziuns da custs suenter che tuttas u suenter che singulas ovras d'avertura èn finidas.

³ Il sboz da la repartiziun dals custs sto vegnir tramess a las persunas ch'èn participadas al plan da quartier inditgond la pussaivladad da pudair prender invista dals mussaments da rendaquint.

⁴ Cunter il sboz da la repartiziun dals custs po vegnir fatg protesta en scrit e cun motivaziun tar la suprastanza communal, e quai entaifer 30 dis dapi la comunicaziun. Sche la repartiziun dals custs vegn midada pervia da protestas, sto vegnir dada a las persunas participadas anc ina giada la pussaivladad da protestar entaifer 30 dis. *

⁵ Suentar la finiziun da la procedura da protesta decida la suprastanza communal davart la repartiziun dals custs e communitgescha la decisiun a las persunas participadas. A medem temp vegnan messas a quint las parts dals custs.

⁶ Per la scadenza, per l'incasso e per la prorogaziun da parts dals custs valan las disposiziuns davart la procedura da contribuziun.

Art. 21 Aboliziun u midada da plans da quartier

¹ Sche las relaziuns èn sa midadas considerablmain dapi il relasch, vegnan plans da quartier examinads e – sche necessari – adattads uffizialmain u sin dumonda da persunas participadas al plan da quartier. In'adattaziun sto vegnir fatga cunzunt, sch'in plan da quartier anc betg realisà na correspunda betg pli a prescripziuns midadas da l'urden fundamental.

² Per abolir u per midar plans da quartier valan conform al senn las disposiziuns davart la procedura per il plan da quartier.

4.3. PROCEDURA DA CONTRIBUZIUN

Art. 22 Introducziun 1. exposiziun publica

¹ La procedura da contribuziun sto per regla vegnir introducida avant che cumenzar cun las lavurs da construcziun. En cas motivads è ina introducziun posteriura pussaivla.

² La suprastanza communal communitescha l'intenziun d'introducir la procedura da contribuziun en l'organ da publicaziun uffizial da la vischnanca inditgond l'ovra ch'è suttamessa a contribuziuns sco er la part dals custs previs che tutgan a l'interessenza publica e privata. A medem temp expone ella publicamain il plan cun la cunfinaziun prevista per il territori da contribuziun (perimeter da contribuziuns) durant 30 dis en la vischnanca. *

³ Persunas pertutgadas ston vegnir infurmadas en scrit avant l'exposiziun.

Art. 23 2. protesta, conclus

¹ Durant l'exposiziun publica po vegnir fatg protesta tar la suprastanza communal cunter l'intenziun d'introducir la procedura, cunter il perimeter da contribuziuns previs sco er cunter la part da l'interessenza publica e privata.

² L'exposiziun publica sto vegnir repetida, sch'il perimeter da contribuziuns previs vegn midà pervia da protestas. Sche las midadas pertutgan mo singulas persunas participadas, sto vegnir dada a quellas la pussaivladad da far protesta entaifer 30 dis empè d'exponer anc ina giada ils plans. *

³ Sunter la finiziun da la procedura d'exposiziun relascha la suprastanza communal il conclus d'introducziun e communitescha quel a las persunas participadas sco er ad eventualas protestadras ed ad eventuals protestaders. Cunter la procedura da contribuziun sco tala, cunter il perimeter da contribuziuns e cunter la part da l'interessenza publica e privata na po betg pli vegnir fatg protesta en l'ulteriura procedura.

Art. 24   Repartiziun dals custs
1. elavuraziun

¹ Suenten l'entrada en vigur legala dal conclus d'introducziun e suenter la collaudaziun da l'ovra elavura la suprastanza communal la repartiziun dals custs.

²

La repartiziun dals custs cumpiglia almain ina cumpilaziun dals custs totals da l'ovra inditgond eventualas subvenziuns, in eventual plan cun zonas da contribuziun sco er la repartiziun dals custs tranter las personas che ston pajar contribuziuns inclusiv explicaziuns.

Art. 25   2. exposiziun publica, protesta, relasch

¹ La suprastanza communal trametta a las personas che ston pajar contribuziuns il sboz da la repartiziun dals custs inditgond la pussaivladad da prender invista da las infurmaziuns da basa.

² Cunter il sboz da la repartiziun dals custs pon las personas che ston pajar contribuziuns far protesta en scrit e cun motivaziun entaifer 30 dis tar la suprastanza communal. Sche la repartiziun dals custs vegn midada pervia da protestas, sto vegnir dada a las personas partecipadas anc ina giada la pussaivladad da protestar entaifer 30 dis. *

³ Suenten la finiziun da la procedura d'exposiziun decida la suprastanza communal davart la repartiziun dals custs e communitgescha la decisiun a las personas che ston pajar contribuziuns. A medem temp vegnan messas a quint las contribuziuns.

Art. 26   Scadenza, incasso, prorogaziun

¹ Las contribuziuns ston vegnir pajadas a partir dal mument che la repartiziun dals custs entra en vigur legala. Pajaments a quint ston vegnir pajads suenter ch'il quint e vegni tramess.

² Contribuziuns scadidas e pajaments a quint scadids ston vegnir pajads entaifer 60 dis suenter ch'il quint è vegni tramess. Per pajaments retardads vegn quintà in tschains da retard che correspunda al tschains da retard chantunal vertent.

³ En cas gravants po la suprastanza communal suspender dal tuttatfatg u per part ils pajaments da contribuziuns scadidas per maximalmain diesch onns cun u senza tschains da retard. La prorogaziun vegn concedida mo, sch'il pajament prorogà vegn renconuschì e garantì cun inscriber voluntariamain il dretg da pegn legal.

⁴ La dumonda per la prorogaziun da contribuziuns sto vegnir inoltrada tar la vischnanca entaifer 30 dis suenter avair retschavì il quint.

Art. 27 Midada da las relaziuns

¹ Sch'ils avantatgs speziels u sche la relaziun tranter l'interessenza publica e privata sa midan essenzialmain entaifer diesch onns suenter che la repartiziun dals custs è entrada en vigur legala pervia da mesiras architectonicas u pervia dal gener da l'utilisaziun da l'ovra, po – sin dumonda da personas che ston pajar contribuziuns ubain d'uffizi – vegnir introducida ina nova procedura da contribuziun.

² Las contribuziuns ch'eran vegnidas pajadas sin basa da la decisiun precedenta ston vegnir messas a quint senza tschains e senza indexaziun.

³ Las contribuziuns ston vegnir pajadas suenter u restituidas tenor la nova repartiziun dals custs.

4.4. PROCEDURA PER REGRUPPMENTS DAL TERREN E PER RECTIFICAZIUNS DA CUNFINIS**Art. 28 Princip**

¹ Las prescripziuns da procedura qua sutvart valan per regruppaments dal terren e per rectificaziuns da cunfins che vegnan realisads sco proceduras independentas u en colliaziun cun ina procedura dal plan d'utilisaziun tenor la legislaziun da la planisaziun dal territori.

² Sch'il regruppament dal terren u sche la rectificaziun dals cunfins vegn collià cun ina planisaziun d'utilisaziun che sto – areguard l'exposiziun – vegnir publicgada en il fegl uffizial dal chantun, valan questas pretensiuns a la publicaziun uffiziala er per las differentas exposiziuns dal regruppament dal terren u da la rectificaziun dals cunfins. *

³ L'autorità ch'è competenta per realisar la procedura consultescha expertas ed experts per elavurar il regruppament dal terren e la rectificaziun dals cunfins. A las personas participadas dat ella la pussaivladad da cooperar en ils singuls stadis da la procedura.

⁴ Las disposiziuns qua sutvart davart l'introducziun dal regruppament dal terren, davart l'inventarisaziun dal possess vegl e davart la repartiziun nova pon vegnir applitgadas conform al senn er per rectificaziuns dals cunfins.

**Art. 29 Introducziun
1. exposiziun publica**

¹ L'autorità competenta communitescha en l'organ da publicaziun uffizial da la vischnanca l'intenziun d'introducir in regruppament dal terren u ina rectificaziun dals cunfins inditgond l'intent da la mesira, la cunfinaziun dal territori cumpiglià sco er la moda e maniera da la realisaziun. A medem temp expona ella publicamain il plan cun la cunfinaziun previsa dal territori cumpiglià durant 30 dis en la vischnanca. *

² Personas pertutgadas ston vegnir infurmadas en scrit avant l'exposiziun.

Art. 30 2. protesta, conclus

¹ Durant l'exposiziun publica po vegnir fatg protesta tar l'autorità cumpetenta cunter l'intenziun d'introducìr la procedura e cunter il territori cumpiglià previs. Per la legitimaziun da far protesta valan las medemas premissas sco per il recurs da planisaziun tar la regenza.

² L'exposiziun publica sto vegnir repetida, sch'il territori cumpiglià prevesi vegn midà pervia da protestas. Sche las midadas pertutgan mo singulas personas participadas, sto vegnir dada a quellas la pussaivladad da far protesta entaifer 30 dis empè d'exponer anc ina giada ils plans. *

³ Suentar la finiziun da la procedura d'exposiziun relascha l'autorità cumpetenta il conclus d'introducziun e communitgescha quel a las personas participadas sco er ad eventualas protestadras ed ad eventuals protestaders. Cunter la procedura sco tala e cunter il territori cumpiglià na po betg pli vegnir fatg protesta en l'ulteriura procedura.

Art. 31 Inventarisaziun ed exposiziun dal possess vegl

¹ Suentar ch'il conclus d'introducziun è entrà en vigur legala, elavura l'autorità cumpetenta il plan dal possess ed il register dal possess en cooperaziun cun l'uffizi dal register funsil.

² L'autorità cumpetenta expona publicamain ils sbozs per il plan dal possess e per il register dal possess durant 30 dis en la vischnanca e communitgescha l'exposiziun en l'organ da publicaziun uffizial da la vischnanca. Personas pertutgadas vegnan infurmadas en scrit avant l'exposiziun. *

³ Durant l'exposiziun publica pon personas pertutgadas far protesta en scrit e cun motivaziun tar l'autorità cumpetenta.

⁴ L'exposiziun publica sto vegnir repetida, sch'il plan dal possess u sch'il register dal possess vegn midà pervia da protestas. Sche las midadas pertutgan mo singulas personas participadas, sto vegnir dada a quellas la pussaivladad da far protesta entaifer 30 dis empè d'exponer anc ina giada ils plans. *

⁵ L'exposiziun dal possess vegl po vegnir fatga ensemen cun l'exposiziun da la repartiziun nova.

**Art. 32 Repartiziun nova
1. elavuraziun, exposiziun publica**

¹ Suentar ch'il possess vegl è inventarisà en moda legalmain valaivla, elavura l'autorità cumpetenta ils plans ed ils registers necessaris per il regruppament. Quels cuntengan cunzunt indicaziuns davart:

1. las deducziuns da terren;
2. la repartiziun dals novs bains immobigliars;
3. la rectificaziun dals dretgs reals limitads, da las prenotaziuns e da las remartgas;
4. la cumpensaziun en daners per valurs pli grondas u pli pitschnas che na sa laschan betg cumpensar tras il terren;
5. la repartiziun dals custs dal regruppament dal terren (clav da repartiziun).

² Suentar l'examinaziun dals plans e dals registers tras l'uffizi dal register funsil e suentar in'eventuala rectificaziun expona l'autorità cumpetenta publicamain ils sbozs durant 30 dis en la vischnanca e publitescha l'exposiziun en l'organ da publicaziun uffizial da la vischnanca. Persunas pertutgadas vegnan infurmadadas en scrit avant l'exposiziun. *

Art. 33   2. protesta, decisiun

¹ Durant l'exposiziun publica po vegnir fatg protesta en scrit e cun motivaziun tar l'autorità cumpetenta. Per la legitimaziun da far protesta valan las medemas premissas sco per il recurs da planisaziun tar la regenza.

² L'exposiziun publica sto vegnir repetida, sche la nova repartiziun vegn midada pervia da protestas. Sche las midadas pertutgan mo singulas persunas partecipadas, sto vegnir dada a quellas la pussaivladad da far protesta entaifer 30 dis empè d'exponer anc ina giada ils plans. *

³ Suentar la finiziun da la procedura d'exposiziun procura l'autorità cumpetenta ch'ils documents da mutaziun vegnian elavurads. Sin basa da quels decida ella davart il regruppament dal terren e communitgescha il conclus a tut las persunas partecipadas sco er ad eventualas protestadras ed ad eventuals protestaders.

Art. 33a *   Fusiun

¹ Las singulas parts da la procedura pon vegnir fusiunadas.

Art. 34   Entrada en vigor, execuziun tras il register funsil

¹ Regruppaments da terren e rectificaziuns da cunfins van en vigor legala suentar ch'il termin da recurs è scadi senza ch'i saja vegnì fatg recurs u suentar che proceduras da meds legals èn finidas definitivamain.

² Suentar l'entrada en vigor legala annunzia l'autorità cumpetenta il regruppament dal terren u la rectificaziun dals cunfins a l'uffizi dal register funsil cumpetent per l'execuziun tras il register funsil.

³ Dals bains immobigliars ch'èn vegnids repartids da nov dastga vegnir disponì pir suentar l'acquist da la proprietad. Sin dumonda po l'autorità cumpetenta autorisar las persunas partecipadas da prender anticipadamain possess da singuls u da tut ils bains immobigliars u da far diever d'auters dretgs.

Art. 35   Repartiziun dals custs

¹ Suentar la finiziun dal regruppament dal terren u da la rectificaziun dals cunfins fixescha l'autorità cumpetenta en ina repartiziun dals custs las parts dals custs che las persunas partecipadas ston surpigliar vi dal regruppament dal terren u vi da la rectificaziun dals cunfins sin basa da las expensas effectivas e da la clav da repartiziun lianta tenor la repartiziun nova.

² Il sboz da la repartiziun dals custs sto vegnir tramess a las persunas partecipadas inditgond la pussaivladad da pudair prender invista dals mussaments da rendaquint.

³ Cunter il sboz da la repartiziun dals custs pon las personas participadas far protesta en scrit e cun motivaziun tar l'autorità cumpetenta, e quai entaifer 30 dis dapi la communicaziun. Sche la repartiziun dals custs vegn midada pervia da protestas, sto vegnir dada a las personas participadas anc ina giada la pussaivladad da protestar entaifer 30 dis. *

⁴ Sunter la finiziun da la procedura da protesta decida l'autorità cumpetenta davart la repartiziun dals custs e communitgescha la decisiun a las personas participadas. A medem temp vegnan messas a quint las parts dals custs.

⁵ Per la scadenza, per l'incasso e per la prorogaziun da parts dals custs valan las disposiziuns davart la procedura da contribuziun.

4.5. DISPOSIZIUNS EXECUTIVAS TAR LA LEGISLAZIUN FEDERALA DAVART LAS ABITAZIUNS SECUNDARAS *

Art. 35a * Edifizis characteristics per il lieu entaifer las zonas da construcziun **1. princip**

¹ Ils edificis characteristics per il lieu en il senn da la legislaziun federala davart las abitaziuns secundaras vegnan designads da princip en la procedura per l'urden fundamental communal sin basa d'in concept general davart las characteristics dal lieu.

Art. 35b * 2. excepziun

¹ Excepziunalmain po l'autorità che conceda las permissiuns da construcziun designar in edificis sco characteristic per il lieu, sche:

- a) l'edifizi è l'object d'ina procedura per la permissiun da construcziun che duai permetter da midar la construcziun u l'utilisaziun da l'edifizi per intents d'abitar;
- b) igl exista gia en l'urden fundamental communal concludì avant il 1. da schaner 2016 ina regulaziun da mantegniment per l'edifizis sin basa d'in concept general davart las characteristics dal lieu; e
- c) la tgira da monuments dal Grischun è vegnida consultada.

² La designaziun sco characteristic per il lieu sto vegnir integrada en la permissiun da construcziun.

Art. 35c * Edifizis protegids entaifer las zonas da construcziun

¹ Edifizis valan sco protegids en il senn da la legislaziun federala davart las abitaziuns secundaras, sch'els èn mess sut protecziun en l'urden fundamental communal u sin basa da la legislaziun davart la protecziun da la natira e da la patria.

Art. 35d * Prescripziuns cuminaivlas

¹ Projects per midadas da construcziun u d'utilisaziun d'edifizis characteristics per il lieu u protegids èn suttames a la cussegliaziun da furmaziun.

² Las intenziuns da construcziun ston vegnir communitgadas a l'autorità che conceda las permissiuns da construcziun avant ch'ils plans da project vegnan elavurads. Ensemen cun il patrun da construcziun e cun la cussegliaziun da furnaziun fixescha quella las ordinaziuns da protecziun e da mantegniment, e quai resguardond las finamiras da mantegniment sco er l'inventari d'edifizis.

³ Avant che l'autorità da permissiun conceda la permissiun da construcziun, sutta metta ella ils plans da project a la tgira da monuments dal Grischun per ina posiziun definitiva.

Art. 35e * ...

4.6. MOBILISAZIUN DA TERREN DA CONSTRUCZIUN *

Art. 35f * Dretg da cumpra da la vischnanca

¹ Sche la vischnanca vul exequir il dretg da cumpra, relascha ella ina disposiziun correspondent per mauns da la proprietaria u dal proprietari dal bain immobigliar ed annunzia en quella ils dretgs duvrads ed il pretsch da cumpra offrì. Las parts pertutgadas ston vegnir tadladas ordavant.

² Sche las partidas na pon betg sa cunvegnir davart l'autozza dal pretsch da cumpra, po mintga partida pretender da la cumissiun d'expropriaziun competent da realisar la procedura da stimaziun.

Art. 35g * Mesiras da planisaziun da durada limitada

¹ Sche enzonaziuns, midadas da zona u azonaziuns a temp limità tenor l'artitel 19h da la lescha na vegnan betg fatgas entaifer il termin fixà, constatescha la suprastanza communal quai envers las parts pertutgadas a maun d'ina disposiziun da constataziun.

² La suprastanza communal communitgescha la disposiziun da constataziun legalmain valaivla al post specialisà.

4.7. CUMPENSAZIUN D'AVANTATGS E DA DISCHAVANTATGS DA PLANISAZIUN *

Art. 35h * Reducziun da la taxa da plivalur, coordinaziun

¹ La plivalur che resulta d'ina enzonaziun sto vegnir reducida per l'import che vegn duvrà entaifer 5 onns suenter l'entrada en vigur da la mesira da planisaziun per l'acquisiziun d'in edifizis cumpensatoric agricul per la gestiun directa.

² Las proprietarias ed ils proprietari da bains immobigliars che ston pajar ina taxa da plivalur tenor la lescha, èn deliberads da l'obligaziun da pajar la taxa tenor la legislaziun forestala.

Art. 35i * Soluziuns contractualas

¹ Per ils ulteriurs causals suttamess a la taxa tenor l'artitgel 19j alinea 2 da la lescha pon las vischnancas calcular e concepìr sezzas la cumpensaziun da la plivalur. Ellas pon fixar cun las parts pertutgadas ultra u empè da prestaziuns finanzialas er autras prestaziuns.

² Ellas pon relaschar disposiziuns complementaras en la lescha da construcziun.

Art. 35j * Chareschia

¹ Sche l'index naziunal dals pretschs da consum è sa midà per passa 10 puncts procentuals dapi l'entrada en vigur da la disposiziun da taxaziun, s'augmenta u sa reducescha la taxa da plivalur calculada medemamain per 10 puncts procentuals.

**Art. 35k * Procedura per la taxa da plivalur
1. orientaziun, calculaziun, comunicaziun**

¹ Per il cumenzament da l'exposiziun da cooperaziun per la planisaziun ch'è suttamessa ad ina taxa orientescha la suprastanza communalas las proprietarias ed ils proprietaris da bains immobigliars ch'èn pertutgads potenzialmain d'ina taxa da plivalur individualmain davart l'obligaziun probabla da pajar taxas e sche pussaivel davart l'autozza previsibla da la taxa.

² Suentar che la planisaziun è entrada en vigur e suentar che las personas obligadas da pajar taxas èn vegnidas tadladas relascha la suprastanza communalas las disposiziuns da taxaziun. En cas da bains immobigliars engrevgiads cun dretg da construcziun ston las disposiziuns da taxaziun vegnir communitgadas tant a las retschavidras ed als retschaviders dal dretg da construcziun sco er a las proprietarias ed als proprietaris dals bains immobigliars.

³ La suprastanza communalas communitgescha al post spezialisà disposiziuns da taxaziun per taxas da plivalur che resultan d'enzonaziuns.

Art. 35l * 2. termin da pajament

¹ L'uffizi dal register funsil annunzia a la suprastanza communalas sco er al post spezialisà la midada da maun da bains immobigliars munids cun la remartga da l'obligaziun da pajar ina taxa da plivalur.

² La suprastanza communalas communitgescha al post spezialisà permissiuns da construcziun per bains immobigliars munids cun la remartga da l'obligaziun da pajar ina taxa da plivalur.

Art. 35m * 3. retratga

¹ La suprastanza communalas metta a quint la taxa da plivalur che sto vegnir pajada en cas d'ina surbajegiada en il rom da la permissiun da construcziun ed en cas da l'alienaziun cun ina comunicaziun separada entaifer 30 dis suentar l'alienaziun. La suprastanza communalas orientescha il post spezialisà, sch'ella metta a quint taxas.

² Il termin da pajament importa 60 dis a partir da la facturaziun u da la vigur legala d'ina disposiziun dal quint. Per pajaments retardads vegn mess a quint in tschains da retard che correspunda al tschains da retard chantunal vertent.

³ En cas da direzza po la suprastanza communal suspender dal tutfatg u per part per maximalmain 5 onns il pajament da la taxa cun u senza tschains da retard. La prorogaziun vegn concedida mo, sch'il pajament proroga vegn renconuschi. La dumonda da prorogaziun sto vegnir inoltrada tar la vischnanca entaifer 30 dis suenter avair retschavi il quint.

⁴ La suprastanza communal paja la part chantunala vi dal retgav da la taxa entaifer 30 dis suenter la facturaziun tras il post spezialisà. Quai vala er, sch'ella ha proroga la taxa.

Art. 35n * 4. finanziaziun speziala per la cumpensaziun da la plivalur

¹ La finanziaziun speziala chantunala vegn administrada dal post spezialisà, quella communal da la suprastanza communal.

² Il dretg communal po reglar pli detagliadamain la finanziaziun speziala communal, en spezial ses intents d'utilisaziun sco er las cumpetenzas d'expensa.

5. Prescripziuns chantunalas da construcziun

5.1. NOZIUNS E MODAS DA MESIRAR

Art. 36 * Realisaziun da la CIAC

¹ Las vischnancas adattan lur leschas da construcziun a la convegnia interchantunala davart l'armonisaziun da la terminologia da construcziun (CIAC) dals 22 da settember 2005. Per las adattaziuns valan confurm al senn ils termins da l'artitgel 107 alinea 1 da la lescha. Fin a l'adattaziun sa drizzan las noziuns e las modas da mesirar tenor las leschas da construcziun communalas vertentas.

² Sch'il dretg da la planisaziun dal territori chantunal dovra noziuns ed instruments ch'èn cuntegnids en la CIAC, valan directamain las definiziuns da las agiuntas a la CIAC e da las explicaziuns respectivas.

Art. 37 * Cifras d'utilisaziun

¹ Per reglar l'intensidad da l'utilisaziun pon las vischnancas prevair ultra da u empè da las cifras d'utilisaziun descrittas en la CIAC er l'instrument da la cifra d'explotaziun (CE).

² Per la CE vala la definiziun tenor l'artitgel 37a. Sche las vischnancas disponan da definiziuns divergentas, adattan ellas quellas entaifer il termin tenor l'artitgel 36 alinea 1 a la definiziun da l'artitgel 37a. Fin a l'adattaziun vala la definiziun da las leschas da construcziun communalas vertentas.

³ L'autorità da construcziun fa ina controlla davart l'explotaziun dals bains immobigliars.

Art. 37a * Cifra d'explotaziun (CE)

¹ La cifra d'explotaziun (CE) è la relaziun tranter la surfatscha d'auzada imputabla (SAi) e la surfatscha dal terren imputabla (STi). Ella vegn calculada: $CE = SAi / STi$

² Sco surfatscha d'auzada imputabla (SAi) valan las suandantas surfatschas:

1. surfatschas utilizadas principalas (SUP);
2. surfatschas utilizadas secundaras (SUS), surfatschas nunmobigliadas (SN) e surfatschas da construcziun (SC), sch'ellas concernan locals u parts da locals che tanschan per passa 1,60 m sur il terren decisiv u sur il terren sbassà or.

³ Betg imputablas èn:

1. tut las surfatschas cun in'autezza interna da main che 1,60 m;
2. surfatschas da funcziun (SF);
3. ils suandants tips da surfatschas utilizadas secundaras (SUS): remisas per vehichels, locals da protecziun, locals da rument, chasettas d'iert per iseglia d'iert e per chaussas sumegliantas, bargias da laina sco er uigls per animals pitschens.

⁴ La definiziun da las surfatschas sa drizza tenor la norma SIA 416.

⁵ A la surfatscha dal terren imputabla appartegnan las surfatschas dal terren respectivamain las parts dal terren che sa chattan en la zona da construcziun correspondentia inclusiv las surfatschas dals access a las chasas. Las surfatschas da l'avertura fundamentala, da l'avertura generala e da l'avertura detagliada na quintan betg.

5.2. SPAZI D'ABITAR AGRICUL

Art. 38 Spazi d'abitar permanent

¹ Sche las premissas per spazi d'abitar agricul permanent en la zona d'agricultura èn ademplidas, vegnan permessas per regla in'abitaziun da la manadra u dal manader dal manaschi cun biro ed in'abitaziun per la generaziun cedenta (part da vegliadetgna I). En cas d'in basegn cumprovà pon vegnir permessas in'ulteriura abitaziun pitschna (part da vegliadetgna II) per la terza generaziun che viva sin il bain puril sco er chombras per emprendistas, per emprendists, per emploiadas e per emploiads.

² I valan las suandantas mesiras maximalas:

- a) abitaziun da la manadra u dal manader dal manaschi: 165 m² SAB
- b) part da vegliadetgna I: 90 m² SAB
- c) part da vegliadetgna II: 50 m² SAB
- d) biro: 15 m² SAB
- e) emprendistas ed emprendists, emploiadas ed emploiads, mintgamai: 20 m² SAB

³ En cas speziels dastga vegnir divergià da las mesiras maximalas da l'abitaziun da la manadra u dal manader dal manaschi e da las parts da vegliadetgna, sche la summa da las mesiras maximalas na vegn en tut betg surpassada. En cas d'edifizis d'abitar existents ch'eran vegnids permess avant l'entrada en vigur da questa ordinaziun dastga er vegnir divergià minimalmain da la summa da las mesiras maximalas, sche quai è indispensabel per in'utilisaziun d'abitar moderna u necessari per mantegnair ina substanza architectonica custaipla.

⁴ Durant che parts da vegliadetgna na vegnan betg duvradas sco talas, pon ellas vegnir utilisadas temporarmain per intents d'abitar betg agriculs.

Art. 39 Spazi d'abitar temporar

¹ Sche las premissas per spazi d'abitar agricul temporar en la zona d'agricultura èn ademplidas, vegnan permess edifizis fin a las suandantas mesiras maximalas:

- a) chamona da culm: 50 m² SAB
- b) chamona per fanar: 15 m² SAB
- c) chamona d'alp e chamona da pasturas e da pasturs: SAB tenor basegn

² Chombras d'uigl vegnan permessas fin ad ina mesira maximala da 15 m², sche las premissas èn ademplidas. Ellas ston vegnir allontanadas, sche las premissas per la permissiun èn scadidas.

6. Dretg da construcziun formal

6.1. PROJECTS DA CONSTRUCZIUN CHE NA BASEGNAN BETG INA PERMISSIUN DA CONSTRUCZIUN

Art. 40 Projects da construcziun che na basegnan betg ina permissiun da construcziun

¹ Sche las prescripziuns dal dretg material vegnan observadas, na basegnan ils suandants projects da construcziun nagina permissiun da construcziun: *

1. lavurs da reparatura e da mantegniment vi d'edifizis e vi da stabiliments ch'èn utilisabels conform a l'intent, sche quellas lavurs servan mo a mantegnair la valor e sch'i na dat betg ina midada u ina midada da l'intent da l'edifizi u dal stabiliment;
2. midadas minimalas a l'intern d'edifizis e da stabiliments cun excepziun da midadas da la surfatscha utilisada u dal dumber da las localitads, exceptà ordaifer las zonas da construcziun;
3. midadas d'intent senza consequenzas considerablas per l'urden d'utilisaziun, exceptà ordaifer las zonas da construcziun;
4. nova cuvrada da tetgs cun il medem material da cuvrada u cun in material da cuvrada sumegliant;

5. edificis cun ina dimensiun fin a 5 m^3 (edificis pitschens) sco er sustas da velos cun ina surfatscha fin a 4.0 m^2 ;
6. edificis e stabiliments che na vegnan betg piazzads u installads per pli ditg che sis mais l'on, sco
  - a) lieus da restauraziun e da vendita,
  - b) staziuns da servetsch per utensils da sport e da temp liber,
  - c) stans, chamonas, baraccas, tendas per festas, per preschentaziuns, per exposiziuns e per ulteriuras occurrenzas,
  - d) piazzas da giugar per uffants,
  - e) runals pitschens, tschintas da transport per ir cun skis, patineras naturalas,
  - f) indrizs per trajects da cursa e per disciplinas da sport d'aventura,
  - g) reclamas per lung da las vias,
  - h) reclamas betg illuminadas vi d'indrizs turistics cun ina surfatscha fin a 5 m^2 ;
7. iglus, tendas da tipi e.u.v. per pernottar en territoris da skis durant la stagiun d'enviern u sin bains purs dal matg fin l'october, sch'i na vegnan betg endrizzadas installaziuns sanitaras fixas;
8. stabiliments da la concepziun d'iert, sco sendas, piazzas da seser, storas, stgalas, fuclars, biotops, vaschs da plantas, objects d'art, astas-bandiera, exceptà ordaifer las zonas da construcziun;
9. indrizs da reclama, sco tavlas da firmas, vitrinas, reclamas da glisch e tavlas d'indicaziun fin ad ina surfatscha dad 1.5 m^2 ;
10. recepturs da satellit per radio e per televisiun cun ina surfatscha fin ad 1.5 m^2 ;
11. tavlettas e tavlas, sco signals da traffic, tavlas stradalas, signalisaziuns da sendas da viandar, segns da mesiraziun;
12. segns betg illuminads, sco cruschs fin ad in'atezza da 3.0 m , objects d'art;
13. indrizs tecnicos, sco indrizs d'illuminaziun da las vias, stgaffas d'interrupturs, idrants, indrizs da mesiraziun, pals, stangas, bancs;
14. indrizs da segirezza, sco
  - a) raits per retegnair la naiv per lung da vias da traffic,
  - b) saivs da segirezza, raits, barricadas, pulstradas e.u.v. per stabiliments da sport e da temp liber,
  - c) balustradas da segirezza;
15. stabiliments d'avertura, sch'els èn vegnids profilads e determinads en il rom d'ina planisaziun cun l'exactadad d'ina dumonda da construcziun;
16. * implants solars che han – tenor il stadi da la tecnica – in pitschen grad da reflexiun e ch'èn montads vi da fatschadas cun ina surfatscha absorbanta da maximalmain 6.0 m^2 per fatschada entaifer las zonas da construcziun e da maximalmain 2.0 m^2 ordaifer las zonas da construcziun;
17. * midadas dal terren fin ad in'atezza u ad ina profunditad dad 1.0 m ed ina cubatura midada da 100 m^3 ;
18. clasiras fin ad in'atezza dad 1.0 m sco er mirs da sustegn e mirs da trapartida fin ad in'atezza dad 1.0 m , exceptà ordaifer las zonas da construcziun;
19. saivs da pastgira moviblas durant il temp da pasculaziun;

20. sustas senza fundament e.u.v. per animals da niz fin ad ina surfatscha da 25 m², tunnels da plastic e mulcheras senza fundament sco er indrizs sumegliants da l'agricultura e da l'orticultura, sco indrizs pitschens per la vendita da products;
21. deposits da material che vegnan endrizzads mo in giada l'onn durant maximalmain quatter mais;
- 22.* installaziuns da plazzals, sch'ellas na chaschunan betg immissiuns considerablas, cun excepziun d'alloschis da lavureras e da lavurers sco er da stabiliments da betun mobilis.

² La liberaziun da l'obligaziun da dumandar ina permissiun da construcziun na vala betg per projects da construcziun previs en zonas da privel, che servan a la dimora d'umans e d'animals, sco er en general per projects da construcziun che pudessan pericitar auas, zonas per la protecziun da las auas e biotops da pali. *

³ La liberaziun da l'obligaziun da dumandar ina permissiun da construcziun na dispensescha betg d'observar las prescripziuns dal dretg material e da procurar per autras permissiuns. Sch'i existan indizis che prescripziuns dal dretg material pudessan esser vegnidas violadas tras in project da construcziun che na dovra nagina permissiun, introducescha l'autorità communal da construcziun d'uffizi, sin dumonda dal post spezialisà u sin renviament da terzas persunas ina procedura per la permissiun da construcziun. *

⁴ Edifizis e stabiliments tenor l'aleina 1 cifras 6, 7, 19, 21 e 22 ston vegnir allontanads suenter la scadenza da la durada permessa, tals tenor la cifra 14 suenter l'utilisaziun. Il territori ch'è vegnì duvrà sto vegnir restabili en il stadi oriund. Las parts d'edifizis u da stabiliments ch'èn vegnidas allontanadas ston vegnir dismessas u ston vegnir deponidas en in lieu permess.

Art. 40a * Obligaziun d'annunzia

¹ Ils projects da construcziun che na dovràn betg ina permissiun da construcziun tenor l'artitgel 40 alinea 1 ston vegnir annunziads en scrit a l'autorità communal da construcziun avant la realisaziun. Exceptadas da quai èn saivs tenor l'artitgel 40 alinea 1 cifra 19.

² L'autorità da construcziun communitescha a la patruna u al patron da construcziun entaifer 15 dis da lavur suenter l'annunzia cun ina disposiziun contestabla in'eventuala obligaziun da dumandar ina permissiun da construcziun ed infurmescha il medem mument, sch'il project annunzià è suttamess a la procedura ordinaria u simplifitgada per la permissiun da construcziun e sch'i èn necessarias dumondas per permissiuns supplementaras.

³ Senza la comunicaziun entaifer 15 dis da lavur po la patruna u il patron da construcziun cumenzar cun la realisaziun.

Art. 40b * Implants solars sin tetgs

¹ Implants solars sin tetgs èn suttamess a l'obligaziun d'annunzia tenor l'artitgel 40a.

² L'autorità communal da construcziun decida sin basa dal dretg federal, sche l'implant solar sin tetg è adattà sufficientamain e na dovra consequentamain nagina permissiun.

³ Per zonas esteticamain pauc sensibilas sco zonas da mastergn e d'industria pon las vischnancas fixar en l'urden fundamental che er implants solars betg adattads sufficientamain na dovran nagina permissiun.

⁴ Ultra da quai pon las vischnancas prevair en lur lescha da construcziun che implants solars sin edifizis ch'èn suttamess tenor l'urden fundamental ad ina regulaziun specifica da protecziun u da mantegniment, èn suttamess en mintga cas a l'obligaziun da dumandar ina permissiun da construcziun.

⁵ Dal punct da vista material è l'admissibilitad d'implants solars sin tetgs reglada tenor il dretg federal sco er tenor las prescripziuns da furmaziun da las vischnancas, nun che quell'ultimas restrenschan sproporzionadamain l'utilisaziun da l'energia solara.

6.2. PROCEDURA PER LA PERMISSIUN DA CONSTRUCCIUN

6.2.1. Procedura ordinaria per la permissiun da construcziun

Art. 41 Giudicament provisoric

¹ Avant l'inoltraziun d'ina dumonda da construcziun po l'autorità communal da construcziun vegnir dumandada da far in giudicament provisoric davart puncts essenzials dal project da construcziun.

² En cas da projects da construcziun ordaifer las zonas da construcziun po il post spezialisà vegnir dumandà sur la vischnanca da far in giudicament provisoric.

³ Il giudicament provisoric na dat nagin dretg a las petentas ed als petents da survegnir la permissiun da construcziun e n'è er betg liant per l'autorità da decisiun per giuditgar la dumonda ordinaria da construcziun ed eventualas protestas.

Art. 42 Dumonda da construcziun, dumonda EOZ

¹ Dumondas da construcziun e dumondas per projects da construcziun ordaifer las zonas da construcziun (dumondas EOZ) ston vegnir inoltradas a la vischnanca ensemen cun ils documents e cun las cumprovas ch'i basegna per il giudicament, e quai sin in formular uffizial ed en tants exemplars sco quai che la vischnanca ha fixà.

² Observond il dretg surordinà determineschan las vischnancas tge documents e tge cumprovas che ston vegnir agiuntads a la dumonda da construcziun. Per projects da construcziun pli gronds e cunzunt per projects da construcziun en lieus cun ina impurtanza speziala per il maletg dal vitg u da la cuntrada po vegnir pretendi in model u ina visualisaziun cumparegliabla.

³ A dumondas da construcziun per projects da construcziun en zonas da privel ed en territoris da privel mellen sto vegnir agiuntada ina decisiun da l'examinaziun preliminar da l'assicuranza d'edifizis dal chantun Grischun. Il territori da privel mellen è in sector da renviament. *

⁴ En cas da midadas d'edifizis e da stabiliments existents sco er da plans approvads sto resortir dals plans il stadi da las parts respectivas dals edifizis e dals stabiliments avant e suenter la midada (existent: grisch/nair; nov: cotschen; demoli: mellen).

Art. 43 Profilaziun

¹ En cas da projects da construcziun che sa manifesteschan vers anor sto vegnir fatga ina profilaziun a medem temp sco quai che la dumonda da construcziun vegn inoltrada. La profilaziun sto mussar cleramain la situaziun, l'atezza e la furma da l'edifizis. Emplenidas e scarpas cun in'atezza da passa 0.8 m ston er vegnir profiladas.

² L'atezza dal plaunteren sto vegnir segnada vi dals profils. Ils terms ston vegnir rendids visibels.

³ Avant che la dumonda da construcziun è liquidada cun vigur legala, dastga la profilaziun vegnir allontanada mo cun la permissiun da l'autorità communal da construcziun. La profilaziun sto en mintga cas vegnir laschada star durant l'exposiziun publica. Suenter che la decisiun da construcziun è entrada en vigur legala, sto la profilaziun vegnir allontanada immediatamain.

Art. 44 Examinaziun provisorica

¹ L'autorità communal da construcziun controlla immediatamain, sche dumondas da construcziun e dumondas EOZ che vegnan inoltradas èn cumpletas e las suttametta ad ina examinaziun preliminara materiala. A medem temp vegn controllà, sche la profilaziun è piazzada correctamain.

² En cas da dumondas incumpletas sco er en cas da dumondas cun mancanzas materialas evidentas fixescha l'autorità communal da construcziun respectivamain il post spezialisà in termin adequat per las petentas e per ils petents per cumpletar u per curreger la dumonda da construcziun entaifer 20 dis dapi l'entrada da la dumonda.

³ Sche la dumonda na vegn betg cumpletada u curregida entaifer il termin fixà, vala ella sco retratga.

Art. 45 Exposiziun publica, protesta

¹ Suenter la finiziun da l'examinaziun provisorica expone l'autorità communal da construcziun publicamain la dumonda da construcziun respectivamain la dumonda EOZ durant 20 dis en la vischnanca. Sch'il project da construcziun basegna ina EE, vegn exponì a medem temp il RCE.

² L'exposiziun da la dumonda da construcziun vegn publicada en l'organ da publicaziun uffizial da la vischnanca. En cas da dumondas EOZ, en cas da dumondas cun ina EE sco er en cas da dumondas cun permissiuns supplementaras che ston vegnir publicadas en il feagl uffizial dal chantun sto l'exposiziun publica vegnir communitgada a medem temp er en il feagl uffizial dal chantun.

³ La publicaziun sto cuntegnair indicaziuns davart la patruna u davart il patrun da construcziun, davart il lieu dal project da construcziun, davart las zonas d'utilisaziun pertutgadas e davart ils inventaris federals pertutgads tenor la legislaziun da la protecziun da la natira e da la patria, davart la durada da l'exposiziun, davart il lieu d'exposiziun e davart la pussaivladad da far protesta.

⁴ Protestas ston vegnir inoltradas durant l'exposiziun a la vischnanca. A las petentas ed als petents sto vegnir dada la pussaivladad da prender posiziun en scrit davart protestas entaifer 20 dis.

Art. 46   Decisiun da construcziun

¹ Suenter la finiziun da la procedura d'exposiziun sco er da la procuraziun da posiziuns necessarias d'autras autoritads pertutgadas decida l'autorità communal da construcziun davart la dumonda da construcziun e davart eventualas protestas e relascha la decisiun da construcziun.

² Decisiuns da construcziun ston vegnir communitgadas a medem temp a las petentas ed als petents sco er ad eventualas protestadras ed ad eventuals protestaders. Ellas ston vegnir motivadas, sche protestas u sche dumondas da construcziun vegnan refusadas.

³ Decisiuns da construcziun ston vegnir communitgadas entaifer 1 mais e mez suenter la terminaziun da l'exposiziun publica. En cas da projects da construcziun cun protestas dura il termin da liquidaziun maximalmain 3 mais ed en cas da projects da construcziun cun ina EE maximalmain 5 mais. *

Art. 47   Decisiun EOZ 1. trametter

¹ Suenter la finiziun da la procedura d'exposiziun trametta l'autorità communal da construcziun – sch'ella è da l'avis che las premissas per ina permissiun sajan ademplidas – dumondas EOZ immediatamain al post spezialisà, e quai en almain trais exemplars cun tut ils documents e cun ina proposta motivada. A medem temp trametta ella al post spezialisà eventualas protestas ensemen cun lur posiziun.

² Dumondas EOZ pon vegnir tramessas al post spezialisà gia durant l'exposiziun. En quest cas orientescha l'autorità communal da construcziun cumpetenta immediatamain il post spezialisà davart eventualas protestas.

Art. 48   2. posiziuns, rectificaziun, uffizi da cumpromiss

¹ Suenter che la dumonda è entrada, procura il post spezialisà per las posiziuns necessarias tar ils posts pertutgads, fixond in termin da liquidaziun. *

² Sch'il post spezialisà n'è betg d'accord cun las posiziuns u sch'igl existan cuntradiziuns tranter las posiziuns, fa il post spezialisà in discurs da rectificaziun cun ils posts pertutgads.

³ Sche la rectificaziun na reussescha betg, suttametta il post spezialisà il conflict a l'uffizi da cumpromiss che instruescha il post spezialisà co ch'i stoppia vegnir decidi. L'uffizi da cumpromiss è il departament.

Art. 49 3. decisiun, comunicaziun

¹ Suenter che tut ils documents èn avant maun, decida il post spezialisà davart la dumonda EOZ e davart eventualas protestas e conceda la permissiun EOZ, sche las premissas legalas èn ademplidas. Cas cuntrari refusa el la dumonda EOZ.

² Il post spezialisà decida davart dumondas EOZ entaifer 1 mais dapi l'entrada da las actas cumpletas per la dumonda da construcziun. En cas da projects da construcziun che basegnan ina consultaziun entaifer l'administraziun u ina permissiun supplementara dura il termin da liquidaziun maximalmain 3 mais. Tar projects da construcziun cun protestas, cun EE u tals che basegnan ina coordinaziun spezialmain gronda dura il termin da liquidaziun maximalmain 5 mais. *

³ Suenter l'entrada dals documents communitgescha l'autorità communal da construcziun permissiuns EOZ ed eventualas decisiuns da protesta, ensemen cun la permissiun da construcziun, uschè svelto sco pussaivel, il pli tard entaifer 2 emnas, a las petentas ed als petents sco er a las protestadras ed als protestaders. *

⁴ Ils custs da la procedura EOZ vegnan mess a quint en la permissiun EOZ.

Art. 49a * 4. renunzia a la motivaziun da la decisiun

¹ Disposiziuns EOZ ed eventualas decisiuns da protesta pon vegnir communitgadas a las partidas cun ina motivaziun curta. Mintga partida po pretender en scrit entaifer 30 dis dapi la comunicaziun tar il post spezialisà ina decisiun motivada cumpletmain. Sche ni l'ina ni l'autra partida na pretenda ina motivaziun entaifer quest termin, survegn la decisiun vigur legala.

² Las partidas ston vegnir rendidas attentas a la pussaivladad da laschar motivar la decisiun ed a las consequenzas giuridicas.

³ Sch'ina partida pretenda ina motivaziun, vegn la decisiun motivada en scrit e communitgada a las partidas en in'emissiun cumpletta. Ils termins per ils meds legals cumenzan cun questa consegna.

⁴ Sch'i vegn renunzià a la motivaziun cumpletta d'ina decisiun, vegnan incassads custs da procedura reducids adequatmain.

6.2.2. Procedura simplifitgada per la permissiun da construcziun ***Art. 50 Procedura simplifitgada per la permissiun da construcziun
1. cas d'applicaziun ***

¹ La procedura simplifitgada per la permissiun da construcziun vegn applitgada per projects da construcziun subordinads, tar ils quals i na sto betg vegnir fatg quint cun protestas, sco cunzunt: *

1. midadas da project minimalas da projects da construcziun gia permess;
2. mesiras architectonicas che na sa manifesteschan betg vers anora, ch'èn confirmas a la zona e che na chaschunan naginas midadas da la grevizza da traffic u da l'utilisaziun.

² La procedura simplifitgada per la permissiun da construcziun vegn applitgada ultra da quai per projects da construcziun ch'èn – tenor l'artitgel 40 – exceptads da l'obligaziun da dumandar ina permissiun da construcziun, ch'èn dentant sutta mess – tenor la lescha communal da construcziun – a la procedura simplifitgada per la permissiun da construcziun. *

Art. 51   2. procedura

¹ Dumondas e documents da dumonda pon vegnir inoltrads en ina versiun simplifitgada. I vegn renunzià a la profilaziun ed a l'exposiziun publica inclusiv a la publicaziun.

² Entaifer in mais dapi l'inoltraziun da la dumonda retschaivan las petentas ed ils petents ina decisiun da l'autorità communal da construcziun. En cas da projects da construcziun che basegnan ultra da la permissiun da construcziun ina permissiun EOZ ston la decisiun da l'autorità communal da construcziun e la decisiun EOZ vegnir communitgadas entaifer in mais e mez. La decisiun EOZ sto vegnir prendida entaifer duas emnas dapi che la dumonda è vegnida inoltrada al post spezialisà.

³ Projects da construcziun che basegnan mo ina permissiun da construcziun communal valan sco approvads, sch'i na vegn betg relaschada ina decisiun divergenta entaifer in mais dapi che la dumonda è vegnida inoltrada.

⁴ Dal rest valan las disposiziuns davart la procedura ordinaria per la permissiun da construcziun.

6.3. COORDINAZIUN

6.3.1. Coordinaziun da las proceduras

Art. 52   Dumondas per permissiuns supplementaras che basegnan ina coordinaziun

1. preparaziun

¹ En enclegientscha cun ils departaments pertutgads maina il departament ina glista cun las permissiuns supplementaras che basegnan ina coordinaziun.

² En la glista cun las permissiuns supplementaras che basegnan ina coordinaziun vegnan designadas quellas permissiuns supplementaras, tar las qualas las dumondas ston per regla vegnir scleridas e rectificadas cun las autoritads spezialisadas pertutgadas avant l'inoltraziun.

Art. 53   2. inoltraziun, examinaziun provisorica

¹ Dumondas per permissiuns supplementaras che basegnan ina coordinaziun ston vegnir inoltradas a la vischnanca ensemen cun la dumonda da construcziun, cun in'eventuala dumonda EOZ sco er cun tut ils documents ch'èn necessaris per il giudicament. Sch'igl existan formulars da dumonda, ston vegnir duvrads quels.

² L'autorità communal da construcziun controllescha immediatamain, sche dumondas per permissiuns supplementaras che vegnan inoltradas èn cumpletas. Ella sclerescha cunzunt, sch'igl èn avant maun dumondas cun ils formulars e cun ils documents necessaris per tut las permissiuns supplementaras necessarias e sch'ils scleriments preliminaris necessaris èn vegnids fatgs.

³ Sche las petentas e sch'ils petents inolteschan dumondas per permissiuns supplementaras directamain a las autoritads ch'èn cumpetentas per la permissiun supplementara, tramettan quellas vinavant la dumonda a l'autorità ch'è cumpetenta per la coordinaziun, uschenavant che la dumonda concerna in project che basegna ina permissiun da construcziun ed uschenavant ch'ina permissiun da construcziun n'è anc betg avant maun.

Art. 54   3. exposiziun publica, protesta

¹ Dumondas per permissiuns supplementaras che basegnan ina coordinaziun ston vegnir exponidas publicamain e communitgadas ensemen cun la dumonda da construcziun e cun in'eventuala dumonda EOZ. En la publicaziun ston vegnir numnadas separadamain las dumondas per permissiuns supplementaras.

² Protestas cunter dumondas per permissiuns supplementaras ston vegnir inoltradas a la vischnanca durant l'exposiziun che vala per la dumonda da construcziun e per la dumonda EOZ.

³ Dal rest valan las disposiziuns da la procedura per la permissiun da construcziun.

6.3.2. Coordinaziun da las decisziuns

Art. 55   Projects da construcziun entaifer las zonas da construcziun

¹ En cas da projects da construcziun entaifer las zonas da construcziun trametta l'autorità communal da construcziun – sch'ella è da l'avis che las premissas per ina permissiun da construcziun sajan ademplidas – dumondas per permissiuns supplementaras cun tut ils documents necessaris e cun eventualas protestas directamain a las autoritads ch'èn cumpetentas per la permissiun supplementara, e quai immediatamain suenter la finiziun da la procedura d'exposiziun.

² Las autoritads ch'èn cumpetentas per la permissiun supplementara tramettan lur decisziun sco er in'eventuala decisziun da protesta directamain a la vischnanca. Suenter avair examinà la coerenza dal cuntegn communitgescha l'autorità communal da construcziun decisziuns davart permissiuns supplementaras a medem temp sco la decisziun da construcziun.

³ En enclegientscha cun las partidas po vegnir renunzià da far la comunicaziun a medem temp, sche tut las permissiuns èn almain garantidas ed èn munidas cun ina resalva mintgamai a favur da las autras permissiuns.

⁴ Sch'ina permissiun supplementara vegn refusada, refusa l'autorità communal da construcziun er la dumonda da construcziun, sche quella na po betg vegnir permissa parzialmain u cun disposiziuns accessoricas.

Art. 56   Projects da construcziun ordaifer las zonas da construcziun
1. trametter, procurar per permissiuns supplementaras

¹ En cas da projects da construcziun ordaifer las zonas da construcziun trametta l'autorità communal da construcziun – sch'ella è da l'avis che las premissas per ina permissiun da construcziun sajan ademplidas – dumondas per permissiuns supplementaras ensemen cun la dumonda EOZ cun tut ils documents necessaris e cun ina proposta motivada al post spezialisà. A medem temp trametta ella al post spezialisà eventualas protestas ensemen cun lur posiziun.

² Sch'il post spezialisà è da l'avis che las premissas per conceder la permissiun EOZ sajan ademplidas, procura el – fixond in termin da liquidaziun – per la decisiun davart la permissiun supplementara e davart protestas tar l'autorità cumpetenta.

³ Per permissiuns supplementaras tenor la legislaziun da la polizia da fieu e da la protecziun civila sco er per permissiuns per implants che cuntengnan liquids privlus per las auas tenor la legislaziun davart la protecziun da las auas procura la vischnanca er en cas da projects da construcziun ordaifer las zonas da construcziun directamain tar las autoritads cumpetentas.

Art. 57   2. rectificaziun, uffizi da cumpromiss

¹ Sche l'autorità chantunala spezialisada ch'è cumpetenta per ina permissiun supplementara è da l'avis che las premissas per conceder ina permissiun supplementara per in project da construcziun ordaifer las zonas da construcziun na sajan betg ademplidas, communitgescha ella quai al post spezialisà en ina posiziun provisorica.

² Sch'il post spezialisà è da l'avis che las premissas per conceder la permissiun EOZ sajan ademplidas, maina el in discurs da rectificaziun cun l'autorità respectiva.

³ Sche las autoritads participadas sa cunvegnan da conceder la permissiun supplementara, vegn quella communitgada a las partidas tenor ils artitgels qua sutvart. Sch'ellas sa cunvegnan da refusar la permissiun supplementara, refusa il post spezialisà la dumonda EOZ e communitgescha a las partidas la decisiun ensemen cun la decisiun negativa da la permissiun supplementara.

⁴ Sch'i na dat nagina cunvegna, suttamenta il post spezialisà il conflict a l'uffizi da cumpromiss. L'uffizi da cumpromiss en cas da conflicts cun uffizis ch'èn suttames al medem departament sco il post spezialisà è il departament, cas cuntrari è quai la regenza.

Art. 58   3. comunicaziun coordinada da las decisiuns

¹ Sche tut las permissiuns supplementaras èn avant maun, las trametta il post spezialisà ensemen cun la permissiun EOZ a l'autorità communal da construcziun. Quella communitgescha las decisiuns a las petentas ed als petents ensemen cun la decisiun da construcziun.

² En enclegientscha cun las partidas po vegnir renunzià da far la comunicaziun a medem temp, sche tut las permissiuns èn almain garantidas ed èn munidas cun ina resalva mintgamai a favur da las autras permissiuns.

Art. 59 4. decisiun generala

¹ Il post spezialisà relascha ina decisiun generala, sche:

1. el ed ils organs spezialisads participads èn sa cunvegnids en il cas concret da far quai;
2. el ed ils organs spezialisads han concludì en general da far quai per in tshert gener da permissiuns supplementaras; u
3. posiziuns d'organisaziuns da l'ambient cun dretg da far recurs èn avant maun ubain protestas èn avant maun.

² Il post spezialisà communitgescha la decisiun generala a l'autorità communal da construcziun. Quella la communitgescha a las partidas ensemen cun la decisiun da construcziun.

6.4. CONTROLLAS DA LA CONSTRUCZIUN**Art. 60 Controlla da la realisaziun da la construcziun, collaudaziun**

¹ L'autorità communal da construcziun examinescha la realisaziun dals projects da construcziun areguard lur concordanza cun la permissiun da construcziun, cun la permissiun EOZ e cun eventualas permissiuns supplementaras, uschenavant che las controllas n'èn betg chausa da las autoritads ch'èn competentas per la permissiun supplementara. Ella controllescha almain il profil da corda ed ils puncts fixs altimetrics. Colliaziuns cun stabiliments da provediment e da dismesa publics vegnan controlladas avant che far la cuvrada.

² La patruna u il patron da construcziun annunzia immediatamain a l'autorità communal da construcziun che la construcziun saja finida. Quella fa la collaudaziun. En cas da projects da construcziun ordaifer las zonas da construcziun annunzia l'autorità communal da construcziun al post spezialisà, sch'il project da construcziun exequì corresponda a la permissiun EOZ. En cas da divergenzas trametta ella ils plans d'execuziun al post spezialisà.

³ L'autorità communal da construcziun po incumbensar persunas privatas cun las controllas da la construcziun.

⁴ Sch'i vegn cumenzà cun in project da construcziun senza avair ina permissiun da construcziun u sch'in project da construcziun vegn realisà en ina moda che divergescha da plans permess u da cundiziuns en la permissiun da construcziun, dispona l'autorità communal da construcziun – en cas urgents ina da sias commembras u in da ses commembers u la scheffa respectivamain il schef da l'uffizi da construcziun u la chanzlista communal respectivamain il chanzlist communal – la sistida da las lavurs da construcziun. L'autorità u la persuna d'uffizi che dispona pretenda a medem temp che la patruna u ch'il patron da construcziun inoltreschia ina dumonda da construcziun posteriura.

⁵ Disposiziuns da sistir la construcziun èn exequiblas immediatamain.

Art. 61   Stadis cuntrararis al dretg da construcziun

¹ Sch'igl existan indizis per stadis ch'èn formalmain u materialmain cuntrararis al dretg da construcziun, vegn fatga, suenter ina preannunzia, ina controlla posteriura da la construcziun.

² Sch'il resultat da la controlla da la construcziun mussa indizis per ina violaziun da prescripziuns da construcziun, pretenda l'autorità communal da construcziun che las persunas participadas inoltreschian ina dumonda da construcziun posteriura.

³ Sche l'autorità cumpetenta constatescha ina violaziun da las prescripziuns da construcziun materialas cun examinar la dumonda da construcziun posteriura respectivamain la dumonda EOZ, introducescha ella ina procedura per restabilir il stadi legal ed ina procedura da multa.

7. Protecziun giuridica ***Art. 61a *   Dretg da far recurs da las organisaziuns da l'ambient**

¹ Las organisaziuns da l'ambient annunzian lur participaziun a la procedura en scrit u sin via electronica a maun dal formular d'annunzia ch'il post spezialisà metta a disposiziun.

² Il post spezialisà dat a las organisaziuns la pussaivladad da prender invista da las dumondas e las permetta d'inoltrar ina posiziun en scrit tar dumondas EOZ entaifer 7 dis e tar planisaziuns entaifer 20 dis a partir da la data da l'invista. Decisiv è il bul postal. Las organisaziuns inditgeschan sin il formular d'annunzia la data da l'invista da las actas.

³ Il post spezialisà po spustar la participaziun da las organisaziuns sin in termin suenter l'entrada d'eventualas posiziuns u permissiuns supplementaras d'autoritads spezialisadas.

Tabella da las modificaziuns - tenor conclus

Conclus	Entrada en vigor	Element	Modificaziun	Publicaziun en la CUL
24-05-2005	01-11-2005	relasch	emprima versiun	-
24-10-2006	01-01-2007	Art. 1 al. 1	midada	2006, 4299
12-12-2006	01-01-2007	Art. 16 al. 1	midada	2006, 5029
12-12-2006	01-01-2007	Art. 16 al. 3	midada	2006, 5029
12-12-2006	01-01-2007	Art. 18 al. 1	midada	2006, 5029
12-12-2006	01-01-2007	Art. 18 al. 4	midada	2006, 5029
12-12-2006	01-01-2007	Art. 19 al. 3	midada	2006, 5029
12-12-2006	01-01-2007	Art. 20 al. 4	midada	2006, 5029
12-12-2006	01-01-2007	Art. 22 al. 2	midada	2006, 5029
12-12-2006	01-01-2007	Art. 23 al. 2	midada	2006, 5030
12-12-2006	01-01-2007	Art. 25 al. 2	midada	2006, 5030
12-12-2006	01-01-2007	Art. 28 al. 2	midada	2006, 5030
12-12-2006	01-01-2007	Art. 29 al. 1	midada	2006, 5030
12-12-2006	01-01-2007	Art. 30 al. 2	midada	2006, 5030
12-12-2006	01-01-2007	Art. 31 al. 2	midada	2006, 5030
12-12-2006	01-01-2007	Art. 31 al. 4	midada	2006, 5031
12-12-2006	01-01-2007	Art. 32 al. 2	midada	2006, 5031
12-12-2006	01-01-2007	Art. 33 al. 2	midada	2006, 5031
12-12-2006	01-01-2007	Art. 35 al. 3	midada	2006, 5031
13-09-2011	01-10-2011	Art. 36	revisiun totala	-
13-09-2011	01-10-2011	Art. 37	revisiun totala	-
13-09-2011	01-10-2011	Art. 37a	integraziun	-
23-06-2015	01-01-2016	Art. 4 al. 3	midada	2015-019
23-06-2015	01-01-2016	Art. 5 al. 2	midada	2015-019
23-06-2015	01-01-2016	Art. 7 al. 1	midada	2015-019
23-06-2015	01-01-2016	Art. 9 al. 1	midada	2015-019
23-06-2015	01-01-2016	Art. 10 al. 1	midada	2015-019
23-06-2015	01-01-2016	Art. 11 al. 1	midada	2015-019
23-06-2015	01-01-2016	Art. 11 al. 2	midada	2015-019
23-06-2015	01-01-2016	Art. 11 al. 3	midada	2015-019
23-06-2015	01-01-2016	Art. 11 al. 4	midada	2015-019
30-06-2015	01-01-2016	Art. 5	aboliziun	2015-021
30-06-2015	01-01-2016	Art. 6	aboliziun	2015-021
31-05-2016	01-07-2016	Art. 1 al. 1	midada	2016-011
31-05-2016	01-07-2016	Titel 4.5.	integraziun	2016-011
31-05-2016	01-07-2016	Art. 35a	integraziun	2016-011
31-05-2016	01-07-2016	Art. 35b	integraziun	2016-011
31-05-2016	01-07-2016	Art. 35c	integraziun	2016-011
31-05-2016	01-07-2016	Art. 35d	integraziun	2016-011
31-05-2016	01-07-2016	Art. 35e	integraziun	2016-011
12-03-2019	01-04-2019	Art. 7 al. 2	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 11 al. 2	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 16 al. 4	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 19 al. 2	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 33a	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35e	aboliziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Titel 4.6.	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35f	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35g	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Titel 4.7.	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35h	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35i	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35j	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35k	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35l	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35m	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 35n	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 40 al. 1	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 40 al. 1, 16.	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 40 al. 1, 17.	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 40 al. 1, 22.	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 40 al. 2	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 40 al. 3	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 40a	integraziun	2019-002

Conclus	Entrada en vigor	Element	Modificaziun	Publicaziun en la CUL
12-03-2019	01-04-2019	Art. 40b	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 42 al. 3	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 46 al. 3	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 48 al. 1	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 49 al. 2	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 49 al. 3	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 49a	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Titel 6.2.2.	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 50	midada dal titel	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 50 al. 1	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 50 al. 2	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Titel 7.	midada	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Art. 61a	integraziun	2019-002
12-03-2019	01-04-2019	Titel 8.	integraziun	2019-002

Tabella da las modificaziuns - tenor element

Element	Conclus	Entrada en vigur	Modificaziun	Publicaziun en la CUL
relasch	24-05-2005	01-11-2005	emprima versiun	-
Art. 1 al. 1	24-10-2006	01-01-2007	midada	2006, 4299
Art. 1 al. 1	31-05-2016	01-07-2016	midada	2016-011
Art. 4 al. 3	23-06-2015	01-01-2016	midada	2015-019
Art. 5	30-06-2015	01-01-2016	aboliziun	2015-021
Art. 5 al. 2	23-06-2015	01-01-2016	midada	2015-019
Art. 6	30-06-2015	01-01-2016	aboliziun	2015-021
Art. 7 al. 1	23-06-2015	01-01-2016	midada	2015-019
Art. 7 al. 2	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 9 al. 1	23-06-2015	01-01-2016	midada	2015-019
Art. 10 al. 1	23-06-2015	01-01-2016	midada	2015-019
Art. 11 al. 1	23-06-2015	01-01-2016	midada	2015-019
Art. 11 al. 2	23-06-2015	01-01-2016	midada	2015-019
Art. 11 al. 2	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 11 al. 3	23-06-2015	01-01-2016	midada	2015-019
Art. 11 al. 4	23-06-2015	01-01-2016	midada	2015-019
Art. 16 al. 1	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5029
Art. 16 al. 3	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5029
Art. 16 al. 4	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 18 al. 1	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5029
Art. 18 al. 4	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5029
Art. 19 al. 2	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 19 al. 3	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5029
Art. 20 al. 4	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5029
Art. 22 al. 2	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5029
Art. 23 al. 2	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5030
Art. 25 al. 2	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5030
Art. 28 al. 2	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5030
Art. 29 al. 1	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5030
Art. 30 al. 2	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5030
Art. 31 al. 2	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5030
Art. 31 al. 4	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5031
Art. 32 al. 2	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5031
Art. 33 al. 2	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5031
Art. 33a	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35 al. 3	12-12-2006	01-01-2007	midada	2006, 5031
Titel 4.5.	31-05-2016	01-07-2016	integraziun	2016-011
Art. 35a	31-05-2016	01-07-2016	integraziun	2016-011
Art. 35b	31-05-2016	01-07-2016	integraziun	2016-011
Art. 35c	31-05-2016	01-07-2016	integraziun	2016-011
Art. 35d	31-05-2016	01-07-2016	integraziun	2016-011
Art. 35e	31-05-2016	01-07-2016	integraziun	2016-011
Art. 35e	12-03-2019	01-04-2019	aboliziun	2019-002
Titel 4.6.	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35f	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35g	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Titel 4.7.	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35h	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35i	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35j	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35k	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35l	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35m	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 35n	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 36	13-09-2011	01-10-2011	revisiun totala	-
Art. 37	13-09-2011	01-10-2011	revisiun totala	-
Art. 37a	13-09-2011	01-10-2011	integraziun	-
Art. 40 al. 1	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 40 al. 1, 16.	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 40 al. 1, 17.	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 40 al. 1, 22.	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 40 al. 2	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 40 al. 3	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 40a	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002

Element	Conclus	Entrada en vigor	Modificaziun	Publicaziun en la CUL
Art. 40b	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Art. 42 al. 3	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 46 al. 3	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 48 al. 1	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 49 al. 2	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 49 al. 3	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 49a	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Titel 6.2.2.	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 50	12-03-2019	01-04-2019	midada dal titel	2019-002
Art. 50 al. 1	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 50 al. 2	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Titel 7.	12-03-2019	01-04-2019	midada	2019-002
Art. 61a	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002
Titel 8.	12-03-2019	01-04-2019	integraziun	2019-002